

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Inbyggd integritet inom Inspektionen för socialförsäkringen (SOU 2014:67)

Socialdepartementets dnr S2014/6786/SF

Försäkringskassan välkomnar förslaget om en registerlag för Inspektionen för socialförsäkringen (ISF). En sådan reglering gör det möjligt för inspektionen att fullgöra sitt uppdrag på ett mer ändamålsenligt och effektivt sätt än i dag. ISF har ett mycket stort behov av tillgång till uppgifter från Försäkringskassan. Det är därför angeläget att inspektionen kan få del av behövliga uppgifter på ett så effektivt sätt som möjligt utan att enskildas personliga integritet riskeras.

Direktåtkomst till personuppgifter är alltid förenat med vissa integritetsrisker. Det gäller inte bara i fråga om sådana uppgifter som efterfrågas utan även till så kallad överskottsinformation. Problemet att exempelvis icke behövliga uppgifter exponeras finns dock även när uppgifter lämnas ut på medium för automatiserad behandling eller görs tillgängliga genom att en pappersakt lämnas ut.

Enligt Försäkringskassans uppfattning innebär de många skyddsåtgärder utredningen föreslår att ISF kan ges direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen utan risk för intrång i enskildas personliga integritet.

Försäkringskassan tillstyrker utredningens förslag med de synpunkter och påpekanden som lämnas nedan.

Avsnitt 7.5 Personuppgiftsombud

I betänkandet föreslås att det införs ett uttryckligt krav på att ISF ska utse ett eller flera personuppgiftsombud. Försäkringskassan anser inte att de i avsnittet uppräknade verksamheterna är jämförbara med inspektionens verksamhet och motsätter sig därför, av principiella skäl, att det införs ett sådant krav. Det bör överlämnas till inspektionen att själv ta ställning till myndighetens behov av personuppgiftsombud, se 36 § andra stycket personuppgiftslagen (1998:204).

Avsnitt 9.4 En integritetsskyddsfunktion

I avsnitt 9.4.4 beskrivs det planerade förfarandet. Innan ISF tar del av eller hämtar in uppgifter genom direktåtkomst förutsätts att Försäkringskassan respektive Pensionsmyndigheten underrättas om detta utlämningsätt (se s. 133 och 159 i betänkandet). I den fortsatta beredningen av förslaget bör klargöras

vad den kontakten innebär och syftar till. Kan exempelvis Försäkringskassan i det läget neka inspektionen direktåtkomst av driftsskäl?

Försäkringskassan vill i övrigt framhålla vikten av att de föreskrifter som regeringen meddelar innefattar en skyldighet för ISF att till Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten rapportera allvarliga incidenter om misstänkta överträdelser mot regler som har samband med direktåtkomsten. Vidare att inspektionen ska samverka med de båda myndigheternas säkerhetsfunktioner i analyser, regler, rutiner och uppföljning av säkerhet avseende direktåtkomsten.

Avsnitt 9.5 Hanteringen av åtkomsträttigheter

Även om det inte alltid går att förutse vilka uppgifter ISF kommer att behöva och hur dessa uppgifter ska användas, är det av central betydelse att det görs noggranna avvägningar av vilka behörigheter inspektionens medarbetare ska ha och hur dessa behörigheter ska följas upp. Tydliga yrkesroller och väl definierade arbetsuppgifter är en förutsättning för att kunna förhindra obehörig åtkomst via behörighetskontrollsystem, såsom behörighetsstyrning och logguppföljning. Så vitt Försäkringskassan kan bedöma har säkerhetsfrågorna vägts in i integritetsskyddsfunktionen och den särskilda beredningsordningen.

Avsnitt 10.2 ISF bör medges direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen

Den föreslagna regleringen om direktåtkomst avser tillgång till personuppgifter som finns i den så kallade socialförsäkringsdatabasen. Denna databas är (endast) ett juridiskt begrepp och bygger inte på några tekniska avgränsningar eller utformningar i övrigt av uppgiftshanteringen (se prop. 2002/03:135, *Behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration*, s. 50). Även om regleringen innebär att ISF formellt ges direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen utgår Försäkringskassan från att integritetsskyddsfunktionen säkerställer att tillgången till personuppgifter i praktiken kommer att avse sådana uppgiftssamlingar som vid varje givet tillfälle behövs för det aktuella ändamålet, inte socialförsäkringsdatabasen som helhet. Direktåtkomsten sker för övrigt till de personuppgifter som beställs. Rent tekniskt kommer de att göras tillgängliga på en särskild yta.

Socialförsäkringsdatabasen innehåller personuppgifter som används inom Försäkringskassans kärnverksamhet, dvs. i handläggningen av socialförsäkringsärenden och aktiviteter knutna dit såsom uppföljning, resultatredovisning, planering, viss statistik m.m. Till databasen hör flera olika register, exempelvis ärendehandläggningssystemet ÄHS och STORE. STORE används även av den särskilt avgränsade statistikverksamheten inom Försäkringskassan för att framställa såväl officiell som annan statistik. Inom kärnverksamheten och statistikverksamheten råder olika sekretess. Även reglerna om persondataskydd skiljer sig åt. Försäkringskassan noterar att den föreslagna bestämmelsen om direktåtkomst i 114 kap. 23 a § SFB inte omfattar de uppgifter som finns i statistikverksamheten. Under förutsättning att säkerhetskraven i personuppgiftslagen är uppfyllda och att tekniken tillåter det kommer det dock att vara möjligt att ge ISF direktåtkomst även till uppgifter i statistikverksamheten.

Avsnitt 15.2 Ekonomiska konsekvenser

Enligt utredningen bör de löpande kostnader som förslaget ger upphov till för ISF kunna finansieras genom en överföring av medel till inspektionen från Försäkringskassan (och i viss utsträckning även från Pensionsmyndigheten).

Försäkringskassan motsätter sig bestämt en sådan överföring. Försäkringskassan har aldrig tillförts några extra medel för att särskilt hantera utlämnanden till ISF. Hanteringen har fått utföras inom ramen för myndighetens anslag. Ett genomförande av förslagen kommer alltså inte innebära att medel frigörs hos Försäkringskassan. Dessutom är det så att det under över-skådlig tid kommer att finnas register som inspektionen inte har direktåtkomst till varför uppgifter kan komma att behöva lämnas ut på traditionellt sett. Det är alltså osannolikt att Försäkringskassans arbetsinsats eller kostnader kommer att minska i någon betydande omfattning om inspektionen ges direktåtkomst. Försäkringskassan kommer även att ha kostnader för IT-utveckling och förvaltning som inte är finansierade.

Beslut om detta yttrande har fattats av t.f. generaldirektör Ann Persson Grivas i närvaro av verksamhetsområdeschef Kjell Skoglund och verksjurist Jaan Entson, den senare som föredragande.

Ann Persson Grivas

Jaan Entson